

ærede Medlem, at normale er Forholdene ikke. Men jeg nærer en beskedent Tvivl om, hvorvidt Forholdene overhovedet bliver normale i den Tid, vi kan overskue. Der er indtraadt saa dybe Rystelser i vort og andre Samfund efter Krigen, at den Tid, hvor Forholdene kan siges at være faldet i fast Leje, om det overhovedet mere sker, er saa fjern og ubestemt, at jeg ikke tror, vi kan vente derefter. Imidlertid er der dog indtraadt en relativ Ro. Hvis vi sammenstiller Forholdene nu med Forholdene, som de var for blot 2 Aar siden — jeg kan ogsaa godt sige for blot 1 Aar siden —, er der sket overordentlig store og heldige Forandringer i Retning af at bringe Forholdene i et mere normalt Leje. De forskellige oppustede Virksomheder, som blev skabt i Krigstiden og i de første Aar efter Krigens Afslutning, er enten gaaet til Grunde, eller ogsaa er de nedskaaet og konsolideret paa forskellig Maade. Endeligt er det ikke, men der er dog gjort et saa stort Arbejde, at man maa antage, at i det væsentlige er disse Forhold fra Krigstiden og de første Aar efter Krigstiden nu afviklet. Det forekommer mig ogsaa, at de Udtalelser, der ved Nytaarstid fremkom fra de ledende Mænd indenfor Erhvervene, gav Udtryk for den Anskuelse, at man i stort Omfang har saerneret Virksomheder og bragt dem ind under en saadan Form, at de kan antages at være levedygtige og nogenlunde stabile. I hvert Fald mener jeg ikke, at der er nogen Grund til at tro, at Forholdene om 2 Aar skulde være blevet væsentlig mere stabile. Vi lever i en saa urolig Tid, at der godt kan opstaa nye Uromønter, som maaske er meget stærkere end dem, vi nu har at kæmpe med, og saa vil det blive nødvendigt, at vi udsætter Erhvervstællingen fra Aar til Aar og saa maaske til syvende og sidst slet ingen faar. Og jeg mener dog, at vi savner disse Erhvervstal ved saa mange Lejligheder under vore Forhandlinger her i Rigsdagen, særlig under vore Forhandlinger vedrørende Toldlove, og vi savner dem paa mangfoldige andre Omraader. Der er ogsaa det Moment, som det ærede Medlem sikkert ikke vil undervurdere, at vi har erhvervet Sønderjylland, og for Sønderjylland har vi jo slet ingen Erhvervsstatistik. Det vil ogsaa af Hensyn hertil være meget ønskeligt, at vi nu faar en Statistik tilvejebragt, saa at man dog kan dømme nogenlunde om Forholdene. Ogsaa for Sønderjylland gælder det, at det ikke vilde have været rigtigt at foretage Tællingen tidligere, men

at Forholdene nu er ved at falde i et forholdsvist normalt Leje.

Jeg havde tænkt mig, at Lovforslaget kunde passere uden Udvalg, men skal naturligvis ikke blande mig i dette Spørgsmaal. Regeringen er selvfølgelig villig til at give alle de Oplysninger, der maatte ønskes.

Til det ærede 18de tingvalgte Medlem (Brandes), hvis Bemærkninger jeg til Dels har besvaret, vil jeg endnu sige, at det ikke er Mening, at Offentliggørelsen skal vente i to Aar. Tællingen skal finde Sted i Finansaaret 1924—25, Offentliggørelsen skal finde Sted i Finansaaret 1925—26; det bliver ikke stort mere end et Aar, man kommer til at vente. Hvad det ærede Medlems Bemærkninger om Andelselskaber angaar, ser jeg ikke rettere end, at gennemgaaende vil disse komme ind under Erhvervstællingen, nemlig for saa vidt de driver Produktion, Handel eller Omsætning. Jeg tror, at de aller fleste, uanset om de drives af Landbrugere eller andre, vil komme ind under Tællingen.

Carl F. Madsen: Den højtærede Finansminister udtaler, at det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, at det vil være muligt at belyse Landbrugets Stilling gennem de foreliggende Oplysninger. Jeg har nok læst de Bemærkninger, der findes angaaende dette Spørgsmaal, men har ikke haft Lejlighed til at se det Materiale, som dels er sendt ud, dels er kommet tilbage, eller om der er noget bearbejdet. Naar jeg har rejst Spørgsmaalet, er det, fordi jeg ønskede, at man kunde faa nærmere Rede paa, hvad det er, der skal besvares — det kan man ikke se af Bemærkningerne. Det er muligt, at det ikke lader sig gøre i Dag, at den højtærede Minister ikke er forberedt derpaa, men da Sagen jo kommer i Udvalg, kan der maaske der skaffes mere Klarhed over Spørgsmaalet, end det er muligt at faa ved denne første Behandling. Jeg siger dette, fordi jeg synes, at den højtærede Finansministers Svar paa min Forespørgsel ikke var tilfredsstillende.

Det ærede 14de tingvalgte Medlem (Tvede) udtalte Tvivl om, at Tidspunktet var det rigtige, og pegede paa, at vi endnu føler Eftervirkningerne af Krigen. Det er naturligvis meget rigtigt, men det er 10 Aar, siden Krigen udbrod, og 6 Aar, siden den blev afsluttet, og vi har i den forløbne Tid gennemlevet meget forskelligt. Det kan ogsaa være rigtigt, at det hele ikke er faldet ganske til Ro endnu, men